

DÜNYANIN EN BÜYÜK 10 EKONOMİSİ VE TÜRKİYE'NİN 2023 YILI HEDEFİ

Dilek TEKER, Doç.Dr.

dilek.teker@isikun.edu.tr, Işık Üniversitesi

Suat TEKER, Prof.Dr.

suat.teker@isikun.edu.tr, Işık Üniversitesi

Özet: Türkiye, 2023 yılında Cumhuriyetinin kuruluşunun 100.yılıni kutlayacaktır. Türkiye, önemli ve anlanı büyük olan 2023 yılı için bazı makroekonomik hedefler belirlemiştir. Bu hedeflerden bir tanesi ve belki de en önemli olanı, Türkiye'nin 2023 yılında Dünya'nın en büyük 10 ekonomisi arasına girebilmesidir. Bu çalışma, Türkiye'nin ve yarıştığı diğer ülkelerin bugünden 2023 yılına kadar ekonomik büyüme tahminlerini yaparak, Türkiye'nin bu hedefini gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğini öngörmeyi amaçlamaktadır. Çalışma aynı zamanda, incelenen ülkeleri ekonomik büyüklük olarak değerlendirirken, bu ülkelerde yaşayanlara bu ekonomik büyüklükten kişi başına ne kadarlık bir pay kaldığına da vurgu yapmaktadır. Bu çalışma sonucunda elde edilen bulgulara göre, Türkiye 2023 yılında 1.2 trilyon dolarlık bir ekonomik büyüklüğe ulaşarak, Dünya sıralamasında 17ncilik sırasını koruyabilirken, kişi başına düşen 14.709 dolarlık gelir ile ancak 21. sırada yer bulabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik büyüme, gayri safi yurtiçi hasıla (GSYİH), kişi başı milli gelir.

BIGGEST TEN ECONOMIES OF THE GLOBE AND 2023 TARGETS OF TURKEY

Abstract: In 2023, Turkey will celebrate the 100th anniversary of being a republic. Turkey has targeted some macroeconomic goals for the year 2023. Among these goals, perhaps the most crucial one is to be one of the biggest 10 economies of the World. This study examines the economic growth target of Turkey for the year 2023 and the position of its main competitors. The investigation employs both GDP and GDP per capita measures. The results indicate that the expected GDP and GDP per capita for Turkey in 2023 is \$1.2 billion and \$14,709, respectively. These estimated figures point that Turkey may maintain its position as the 17th largest economy of the World while Turkey may place itself in the ranking of 21st on GDP per capita in year 2023.

Keywords: Economic growth, GDP, GDP per capita.

I. Giriş

Türkiye son 10 yıldır gösterdiği ekonomik büyüme başarısı ile beraber, Dünyada adından en çok söz ettiren gelişen ekonomilerden (emerging economies) biri olmuştur. 2000 yılında cari fiyatlarla 266 milyar dolar seviyesinde olan GSYİH, 2011 yılında 774 milyar dolara yükselmiştir. Bu dönemde gelişme hızı ve başarısından en çok bahsedilen Brezilya, Hindistan ve Çin'in yanında, Türkiye Dünyanın en büyük 17nci ekonomisi olarak yerini almıştır. Büyüme hızları ve yarattıkları büyük milli hasıllarıyla Dünya ligindeki siyasi ağırlığı artan bu ülkeler, gelişmiş ülke devlet başkanlarının kendi aralarında yaptıkları toplantılara da (G20) davet edilmeye başlamıştır. Dünya 1.ligine girmeyi başaran bu hızlı büyüyen gelişmekte olan ülkelerin, gelecekte de hem ekonomik hem de siyasi ağırlıklarını artırması beklenmektedir. Türkiye, 2023 yılında Cumhuriyetinin kuruluşunun 100.yılıni kutlayacaktır. Türkiye, kendisi için anlamı büyük olan 2023 yılına kadar başarmak üzere, bazı makroekonomik hedefler belirlemiştir. Bu hedeflerden bir tanesi ve belki de en önemlisi, Türkiye'nin 2023 yılında Dünya'nın en büyük 10 ekonomisi arasına girebilmesidir. Bu çalışma, Türkiye'nin ve yarıştığı diğer ülkelerin bugünden 2023 yılına kadar ekonomik büyüme tahminlerini yaparak, Türkiye'nin bu hedefini gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğini öngörmeyi amaçlamaktadır. Çalışma aynı zamanda, incelenen ülkeleri ekonomik büyüklük olarak değerlendirirken, bu ülkelerde yaşayanlara bu ekonomik büyüklükten kişi başına ne kadarlık bir pay kaldığına da vurgu yapmaktadır. Çalışmanın takip eden bölümünde, konu ile ilgili literatür taraması yapılmaktadır. Sonraki bölüm, analizde kullanılan veri setlerini ve analize sonuçlarını tartışmaktadır. Son bölüm, çalışmayı özetleyerek, elde edilen bulgulara vurgu yapmaktadır.

II. Literatür Taraması

Ekonomik gelişmişlik; gelir artışı ile tanımlanmaktadır. Özellikle 1970'li yıllardan beri gelişmişlik tanımsal olarak; adaletli gelir paylaşımı ile de sinanmaktadır (Anand ve Ravallion, 1993). Kişibaşı milli gelir; çoğu ekonomi modelinde yaşam standartını ifade eden parametre arasında baş sırada yerini almaktadır (Becker vd., 2005). Bununla birlikte kişi başı gelir ve bu gelirin kaç yıl için sürdürülebilir olduğu da çoğu çalışmada yer bulmaktadır (Usher, 1973; Cutler ve Richardson, 1997; Nordhaus, 2003; Burstro vd., 2003; Murphy ve Topel, 2003). Chen ve Ravallion (2001), bir ekonomide fakirliği farklı şekillerde tanımlamışlardır. Buna göre, bir kişi nerede yaşarsa yaşasın eğer kişi başı gelir Güney Asya ve Sab-Sahra Afrika'da elde edilen kişi başı gelir kadar ya da daha düşükse yoksul olarak nitelendirmişlerdir. Poncet (2006); çeşitli ekonomilerin 2005-2050 yılları aralığında gelişmişlik düzeylerini incelemiştir. Yapılan çalışmada 2050 yılında dünya ekonomisinde en yükselen ülkeler araştırılmıştır. Buna göre Çin'in 2050 yılında dünya ekonomisinin yaklaşık yüzde 22'sini teşkil edeceği öngörülmüştür. Aynı zaman diliminde; Almanya, Fransa ve Japonya'nın iki katı büyürken; ABD'nin üç katı bir büyüklüğe ulaşacağı öngörülmüştür. 2050 yılında birinci sırayı ABD alırken; ikinci sırada Çin'in yer alması beklenmektedir. Bununla birlikte Hindistan'ın beşinci sıraya yerleşeceği elde ettikleri bulgular arasındadır. Poncet (2006), Hindistan'ın 2025 yılında Fransa'yı ve 2039 yılında Almanya'yı geçeceğini öngörmüştür.

OECD de gelişen ve gelişmekte olan ekonomiler arasında ekonomik büyümeye ilişkin uzun vadeli tahminlerde

bulunmaktadır. OECD (2012) yapılan bir araştırmada; 2060 yılında dünya ekonomisinde yeni görünümü tahmin etmiştir. Elde edilen bulgulara göre Çin ve Hindistan'ın ekonomik büyüklük toplamının, 2025 yılında G-7 toplamını yakalayacağı ve 2060 yılında yaklaşık 1,5 katından daha büyük bir rakama ulaşacağı tahmin edilmektedir. Modis (2013), lojistik büyüme eğrisi ile bazı seçilmiş ülkelerin geçmiş verilerini kullanarak gelecek için büyüme davranışını tahmin etmiştir. Buna göre Japonya'nın lojistik büyüme eğrisini 20 yıl önce tamamladığını öngörmüştür. Ancak gelişmekte olan ülkelerden Çin ve Hindistan'ın büyüme eğrisinin henüz ilk aşamalarında olduğunu tespit etmiş ve bu ekonomilerin büyüme eğrilerinde artış yaşanacağını vurgulamıştır.

PriceWaterhouse Coopers – PWC tarafından, 2013 yılında yapılan bir araştırmaya göre, 2011-2050 yılları arasında dünya ekonomisinin yaklaşık ortalama yüzde 3 büyüyeceği; 2032 yılında şimdiki iki katına çıkacağı ve 2050 yılında yeniden iki katı bir büyüme sergileyebileceği öngörülmüştür. Çin'in 2027 yılında ABD büyüklüğüne erişeceği; Hindistan'ın 2050 yılında dünyanın en büyük üçüncü ve Brezilya'nın ise 4. ekonomisi olacağı tahmin edilmektedir. Rusya'nın satın alma gücü paritesine göre 2020 yılında Almanya'nın yerini alması beklenirken; 2050 yılında Meksika ve Endonezya'nın; sırasıyla İngiltere ve Fransa'nın ve Türkiye'nin ise İtalya'nın yerine alacağı öngörülmektedir. Aynı çalışma, G-20 dışında kalan Malezya ve Nijerya'nın uzun vadeli büyüme potansiyelinin altı çizilmiş ve Polonya'nın bir çok güçlü Batı Avrupa ülkesini geride bırakacağı vurgulanmıştır.

Osberg ve Sharpe (2002); kişi başı milli geliri bir ortalama teşkil etmesi ve gelir bölüşümü hakkında fikir vermemesi nedeniyle, ekonomik gelişmişlik için zayıf bir parametre olarak kabul etmiştir. 1980-1999 yılları arasında, ABD, İngiltere, Kanada, Avusturya, Norveç ve İsveç için ekonomik gelişmişlik endeksi oluşturmuşlardır. Endekste sadece makro veriler değil; sosyal gelişmişliği ifade eden işsizlik, yoksulluk ve sağlık verilerinden de faydalanmışlardır.

III. Veri Seti ve Analizi

Bu çalışma kapsamında, Dünya Bankası verilerine göre Dünyanın en büyük 24 ülkesine ait Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GSYİH-cari fiyatlar) ve nüfus verileri 2000-2011 dönemi için toplanmıştır. Tablo 1 verileri toplanan ve sıralamaya tabi tutulan Dünyanın en büyük 24 ekonomisine ait cari fiyatlarla GSYİH'ları göstermektedir.

Çalışmaya konu olan ve Dünyanın en büyük ekonomik büyüklüğüne sahip ülkeler; Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Çin, Japonya, Almanya, Fransa, Brezilya, İngiltere, İtalya, Rusya, Hindistan, Kanada, İspanya, Avustralya, Meksika, Güney Kore, Endonezya, Hollanda, Türkiye, İsviçre, Suudi Arabistan, İsveç, Polonya, Belçika ve Norveç'tir. Bu ülkeler 2011 yılı esas alınarak ekonomik büyüklük sırasına dizilmiş ve 2000 yılına doğru sıralamaları düzeltilmiştir. İncelenen 12 yıllık dönemde, ülkeler sıralaması değiştiğinden, ilk 20 sırayı paylaşan ülkeleri sürekli takip edebilmek için toplam 24 ülke çalışmaya dahil edilmiştir. 2011 yılı itibariyle Dünyanın en büyük ekonomisi yaklaşık 15 trilyon dolar ile ABD'dir. Türkiye ise 774 milyar dolarlık bir ekonomik büyüklük ile 2011 yılı itibariyle Dünyanın en büyük 17nci ekonomisidir. Çalışmaya konu olan 24 ülkenin toplam ekonomik büyüklüğü, 2011 yılı itibariyle yaklaşık 58 trilyon dolardır. Bu toplam 2000 yılında 28 trilyon dolar civarındadır.

Tablo 2, çalışmaya konu olan ülkelerin incelenen dönem içindeki sıralamasını göstermektedir. Bu tabloya göre ABD sürekli olarak Dünyanın en büyük ekonomisi olmayı sürdürürken, 2000 yılında 6ncı sırada olan Çin, 2007 yılında 3ncü sıraya ve 2010 yılında da 2nci sıraya yükselmiştir. İncelenen dönem içindeki sıralamasında önemli değişiklik olmayan ülkeler arasında, Japonya, Almanya, Fransa, İspanya ve Avustralya gibi ülkeler bulunurken; İngiltere, Kanada ve Meksika sıralamada önemli derecede gerileyen ülkeler olarak göze çarpmaktadır. Bu sıralamada önemli derecede yükselme gösteren ülkeler arasında ise, Brezilya, Hindistan, Endonezya ve Rusya'nın olduğu görülmektedir. 200 yılında 9ncü olan Brezilya, 2022 yılında 6ncı sıraya; 200 yılında 17nci sırada olan Rusya, 2011 yılında 9ncü sıraya; 2000 yılında 24ncü olan Endonezya 2011 yılında 16nci sıraya; ve 200 yılında 13ncü sırada olan Hindistan, 2011 yılında 10ncü sıraya yükselmiştir. Türkiye'nin incelenen dönem boyunca izlediği seyir incelendiğinde, 200 yılında 16nci sıradan 2001 yılında 20nci sıraya gerilediği, 2004 yılında tekrar 17nci sıraya yükselerek 2010 yılına kadar yerini koruduğu ve 2011 yılında 18nci olduğu izlenmektedir.

Tablo 3, incelenen 24 ülkeye ait kişi başına düşen milli gelir değerlerini ve Tablo 4 ise kişi başına düşen milli gelir sıralamasını göstermektedir. Bu tablolara göre Dünyanın en büyük olan ABD'de kişi başına düşen milli gelir 2011 yılı itibariyle 48.112 dolardır ve 7nci sıradadır. Oysaki bu değer 2000 yılında ABD için 35.082 dolardır ve sıralamada 4ncü sıradadır. Ekonomik büyüklük açısından 2nci sırada olan Çin'de 2011 yılında kişi başına gelir 5.444 dolardır ve 22nci sıradadır. Oysaki bu değer 200 yılında Çin için sadece 949 dolardır ve yine 22nci sıradadır. Kişi başına düşen milli gelir olarak 2011 yılı itibariyle ilk üçü paylaşan ülkeler; 98.141 dolar ile Norveç, 83.331 dolar ile İsviçre ve 60.980 dolar ile Avustralya'dır.

Tablo 1: Dünyanın En Büyük Ekonomileri (GSYİH-cari fiyatlar-milyar dolar)

SN	Ülkeler	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1	ABD	9898.00	10233.90	10590.20	11089.30	11797.80	12564.30	13314.90	13961.80	14219.30	13898.30	14419.40	14991.30
2	Çin	1198.47	1324.81	1453.83	1640.96	1931.64	2256.90	2712.95	3494.06	4521.83	4991.26	5930.53	7318.50
3	Japonya	4731.20	4159.00	3980.82	4302.00	4655.80	4571.88	4356.76	4356.33	4849.21	5035.00	5488.42	5867.15
4	Almanya	1886.40	1880.89	2006.59	2423.81	2726.34	2766.25	2902.75	3323.81	3623.69	3298.64	3284.47	3600.83
5	Fransa	1326.33	1338.30	1452.03	1792.21	2055.00	2136.56	2255.71	2582.39	2831.79	2619.69	2549.00	2773.03
6	Brezilya	644.00	553.00	504.22	552.47	663.76	882.19	1088.92	1365.98	1652.82	1621.66	2143.04	2476.65
7	İngiltere	1475.71	1468.03	1601.62	1855.67	2196.86	2295.84	2452.00	2825.53	2648.94	2183.86	2256.00	2445.41
8	İtalya	1104.01	1123.70	1225.18	1514.50	1735.52	1786.28	1872.98	2127.00	2307.31	2111.15	2043.53	2193.00
9	Rusya	259.00	306.00	345.11	430.35	591.02	764.00	989.93	1299.71	1660.85	1222.00	1487.52	1857.77
10	Hindistan	474.69	492.38	522.00	617.00	721.59	834.22	949.12	1238.70	1234.00	1361.06	1684.32	1847.98
11	Kanada	724.92	715.42	734.66	865.87	992.23	1133.76	1278.00	1424.07	1502.68	1337.58	1577.04	1736.05
12	İspanya	580.35	608.86	686.30	883.84	1044.00	1130.80	1236.00	1441.43	1593.42	1455.96	1380.11	1476.88
13	Avustralya	415.77	379.36	395.01	466.46	611.39	692.30	744.84	850.33	1052.82	921.97	1139.20	1379.38
14	Meksika	581.00	622.09	649.00	700.32	759.78	848.95	952.28	1035.93	1094.48	879.70	1035.27	1153.00
15	Güney Kore	533.38	504.59	575.00	643.76	721.98	844.86	951.77	1049.24	931.40	834.06	1014.89	1116.25
16	İndonezya	165.02	160.00	195.66	234.77	256.00	285.87	364.57	432.22	510.24	539.00	708.03	846.83
17	Hollanda	385.07	400.65	437.81	538.00	609.89	638.47	677.69	782.57	870.81	796.33	774.66	836.07
18	Türkiye	266.57	196.01	232.53	303.01	392.17	482.98	530.90	647.16	730.34	614.00	731.14	774.98
19	İsviçre	256.00	262.00	286.00	334.57	374.22	384.75	405.18	450.53	524.29	509.47	552.22	659.31
20	Suudi Arabistan	188.44	183.01	188.55	214.57	250.34	315.58	356.63	384.89	476.30	376.69	450.79	576.00
21	İsveç	247.26	227.36	250.96	314.00	362.09	370.58	399.08	462.51	486.16	405.78	462.90	539.00
22	Polonya	171.28	190.42	198.18	216.80	252.77	303.00	341.67	425.32	529.40	430.88	469.78	514.50
23	Belçika	232.67	232.49	252.80	311.69	361.68	377.35	399.97	459.62	507.38	473.40	468.59	513.66
24	Norveç	168.29	170.92	191.93	224.88	260.00	304.06	340.04	393.48	453.89	374.76	417.75	485.80
	Toplam	27913.83	27733.19	28955.99	32470.81	36323.87	38971.73	41874.24	46814.61	50803.35	48292.20	52468.60	57979.33
	Ortalama	1163.08	1155.55	1206.50	1352.95	1513.49	1623.82	1744.76	1950.61	2116.81	2012.18	2186.19	2415.81

Tablo 2: Dünyanın En Büyük Ekonomileri Sıralaması (GSYİH-cari fiyatlar)

SN	Ülkeler	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1	ABD	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Çin	6	6	5	6	6	5	4	3	3	3	2	2
3	Japonya	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3
4	Almanya	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4
5	Fransa	5	5	6	5	5	6	6	6	5	5	5	5
6	Brezilya	9	11	13	13	13	10	10	10	9	8	7	6
7	İngiltere	4	4	4	4	4	4	5	5	6	6	6	7
8	İtalya	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	8	8
9	Rusya	17	16	16	16	16	14	11	11	8	12	11	9
10	Hindistan	13	13	12	12	12	13	14	12	12	10	9	10
11	Kanada	8	8	8	9	9	8	8	9	11	11	10	11
12	İspanya	11	10	9	8	8	9	9	8	10	9	12	12
13	Avustralya	14	15	15	15	14	15	15	15	14	13	13	13
14	Meksika	10	9	10	10	10	11	12	14	13	14	14	14
15	Güney Kore	12	12	11	11	11	12	13	13	15	15	15	15
16	İndonezya	24	24	22	21	22	24	21	21	19	18	18	16
17	Hollanda	15	14	14	14	15	16	16	16	16	16	16	17
18	Türkiye	16	20	20	20	17	17	17	17	17	17	17	18
19	İsviçre	18	17	17	17	18	18	18	20	18	19	19	19
20	Suudi Arabistan	21	22	24	24	24	21	22	24	21	23	23	20
21	İsveç	19	19	19	18	19	20	20	18	20	22	22	21
22	Polonya	22	21	21	23	23	23	23	22	22	21	20	22
23	Belçika	20	18	18	19	20	19	19	19	23	20	21	23
24	Norveç	23	23	23	22	21	22	24	23	24	24	24	24

Tablo 3: Dünyanın En Büyük Ekonomilerinde Kişi Başına Düşen Milli Gelir (cari fiyatlar - dolar)

SN	Ülkeler	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1	ABD	35082	35912	36818	38224	40291	42515	44622	46349	46760	45305	46611	48112
2	Çin	949	1041	1135	1273	1490	1731	2069	2651	3413	3748	4432	5444
3	Japonya	37291	32716	31234	33690	36441	35782	34101	34095	37973	39472	43063	45901
4	Almanya	22946	22840	24325	29368	33038	33542	35236	40401	44132	40276	40162	44057
5	Fransa	21775	21810	23495	28795	32785	33817	35455	40343	43992	40477	39167	42375
6	Brezilya	3696	3129	2812	3041	3609	4743	5793	7196	8629	8391	10992	12593
7	İngiltere	25058	24835	26995	31151	36693	38124	40478	46327	43149	35331	36256	39039
8	İtalya	19389	19720	21434	26293	29830	30477	31777	35823	38564	35074	33788	36102
9	Rusya	1775	2100	2375	2976	4108	5337	6946	9146	11700	8615	10481	13089
10	Hindistan	450	459	480	558	642	731	820	1055	1027	1126	1375	1488
11	Kanada	23559	23018	23426	27331	31007	35090	39245	43245	45098	39655	46206	50349
12	İspanya	14415	14952	16613	21043	24469	26055	28022	32117	34974	31713	29956	31939
13	Avustralya	21711	19544	20102	23440	30372	33952	35982	40357	48968	42003	51085	60980
14	Meksika	5816	6139	6324	6740	7223	7972	8830	9484	9893	7852	9127	10047
15	Güney Kore	11346	10654	12094	13450	15028	17550	19676	21589	19027	16959	20540	22423
16	İndonezya	773	742	893	1058	1143	1257	1585	1859	2171	2272	2951	3494
17	Hollanda	24172	24962	27108	33167	37462	39121	41448	47775	52936	48174	46610	50064
18	Türkiye	4189	3037	3552	4567	5832	7088	7687	9246	10298	8553	10050	10523
19	İsviçre	35660	36327	39376	45581	50638	51713	54168	59672	68534	65822	70526	83351
20	Suudi Arabistan	9398	8849	8786	9609	10785	13127	14380	15093	18200	14050	16422	20542
21	İsveç	27875	25546	28134	35123	40276	41038	43951	50547	52728	43632	49349	57108
22	Polonya	4454	4978	5183	5675	6620	7962	8958	11157	13884	11294	12304	13461
23	Belçika	22699	22593	24472	30027	34710	36006	37911	43238	47374	43833	42989	46653
24	Norveç	37481	37898	42275	49315	56651	65813	72969	83541	95155	77590	85429	98141

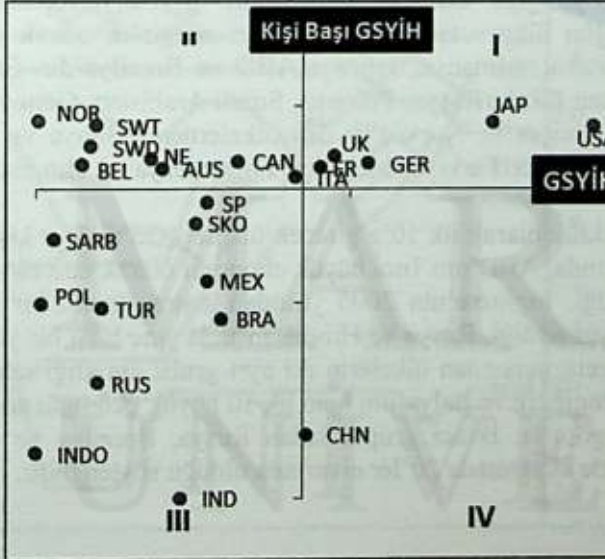
Tablo 4'te yapılan kişi başına düşen milli gelir sıralamalarının incelenen dönem içindeki değişimlerine bakıldığında, ülkelerin büyük çoğunluğunun sıralamasında önemli bir değişim görülmemektedir. Sıralamada önemli aşama kaydeden ülkeler; Rusya, Kanada, Avustralya, İsveç, Polonya ve Belçika'dır. Sıralamada aşağılara inen ülkeler; Japonya, İngiltere, Meksika ve Hollanda'dır. Sıralamada yerini koruyan ülkeler arasında; Almanya, Fransa, Brezilya, İtalya, Hindistan, Çin, İspanya, Güney Kore, İndonezya, Türkiye, İsviçre ve Suudi Arabistan bulunmaktadır. Tablo 4 üzerinde göze çarpan en önemli nokta, ekonomik büyüklük sıralamasında önemli sıralama artışı sağlayan Rusya, İndonezya, Hindistan ve Brezilya'dan sadece Rusya'da kişi başına düşen milli gelir sıralama artışı olabilmektedir. Diğer bir ifadeyle, Rusya dışındaki ülkelerdeki hızlı ekonomik büyüme, hızlı nüfus artışı ile absorbe edildiğinden, sıralamada yukarı yönlü bir artış kaydedilememiştir.

Grafik 1, çalışma kapsamındaki ülkeleri 2000 yılı için GSYİH ve Kişi Başı-GSYİH düzleminde 4 farklı gruba yerleştirilmesini göstermektedir. Bu düzlemdeki Alan I, yüksek bir milli gelire sahip olurken kişi başına düşen milli geliri de yüksek olan ülkelerin olduğu gruptur. Bu gruba İtalya, Fransa, İngiltere, Almanya, Japonya ve ABD girmektedir. Alan II, göreceli küçük bir milli gelire sahip olurken kişi başı milli gelir yüksek olan ülkelerin olduğu gruptur. Bu gruba Kanada, Avustralya, Hollanda, Belçika, İsviçre, İsveç ve Norveç girmektedir. Alan III, göreceli küçük bir milli gelire sahip olurken kişi başı milli geliri de yüksek olmayan ülkelerin olduğu gruptur. Bu gruba, Polonya, Türkiye, Suudi Arabistan, Rusya, Meksika, Brezilya, İndonezya, Hindistan, Güney Kore ve İspanya girmektedir. Hızlı büyüyen gelişmekte olan ülkelerin hepsi bu gruba bulunmaktadır. (Çin hariç). Alan IV, büyük bir milli gelire sahip olurken kişi başı milli geliri düşük olan ülkelerin olduğu gruptur. Bu grupta sadece Çin vardır. Grafik 2, benzer bir yerleştirmeyi 2011 yılı için yapmaktadır. 2011 yılı yerleştirmesine göre; İtalya grup I'den grup II'ye, Güney Kore ve İspanya grup III'ten grup II'ye transfer olmuşlardır. BU transferlerden sadece İtalya'daki yer değiştirme negatif bir alan kaymasıdır. Diğer ülkelerdeki alan kaymasına, ekonomik büyümeye kişilerin zenginliğini artırması da iştirak etmiştir.

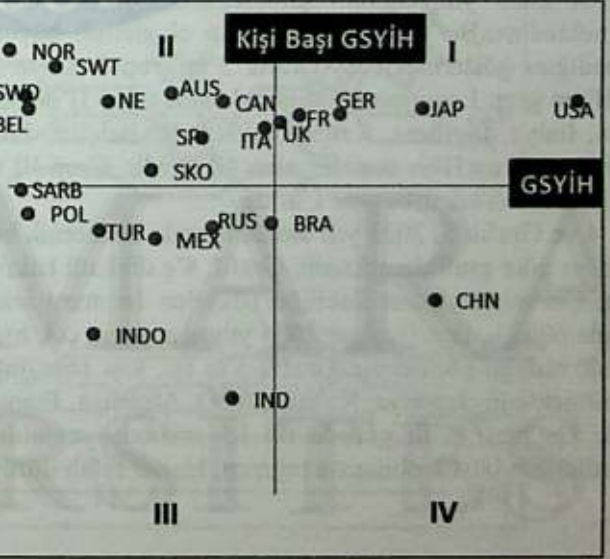
Tablo 4: Dünyanın En Büyük Ekonomilerinde Kişi Başına Düşen Milli Gelir Sıralaması

SN	Ülkeler	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1	ABD	4	3	3	3	3	3	3	5	7	4	5	7
2	Çin	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
3	Japonya	2	4	4	5	7	8	12	13	13	11	8	9
4	Almanya	9	9	9	9	9	12	11	9	9	9	10	10
5	Fransa	11	11	10	10	10	11	10	11	10	8	11	11
6	Brezilya	20	19	20	20	21	21	21	21	21	20	18	19
7	İngiltere	6	7	7	7	6	6	6	6	11	12	12	12
8	İtalya	13	12	12	12	13	13	13	12	12	13	13	13
9	Rusya	21	21	21	21	20	20	20	20	18	18	19	18
10	Hindistan	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
11	Kanada	8	8	11	11	11	9	7	7	8	10	7	5
12	İspanya	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
13	Avusturalya	12	13	13	13	12	10	9	10	5	7	3	3
14	Meksika	17	17	17	17	17	17	18	18	20	21	21	21
15	Güney Kore	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
16	İndonezya	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
17	Hollanda	7	6	6	6	5	5	5	4	3	3	6	6
18	Türkiye	19	20	19	19	19	19	19	19	19	19	20	20
19	İsviçre	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
20	Suudi Arabistan	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
21	İsveç	5	5	5	4	4	4	4	3	4	6	4	4
22	Polonya	18	18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17
23	Belçika	10	10	8	8	8	7	8	8	6	5	9	8
24	Norveç	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Grafik 1: GSYİH – Kişi Başı GSYİH (2000 Yılı)

Grafik 2: GSYİH – Kişi Başı GSYİH (2011 Yılı)

IV. 2023 Yılı Tahminleri

2023 yılı itibarıyla Dünyanın en büyük ekonomileri hangi ülkeler olacak ve Türkiye bu ülkeler arasında olabilecek mi sorusuna yanıt bulabilmek için, 2023 yılına kadar olan yıllar için yıllık ekonomik büyüme tahminlerine ihtiyaç vardır. Bu aşamada, Harvard-MIT ortak araştırma grubu tarafından üretilen ve "Ekonomik Karmaşıklık Atlası (Atlas of Economic Complexity)" adıyla tanımlanan metodoloji kullanılarak geleceğe yönelik üretilen ülkelerin büyüme oranları tahminleri kullanılmış ve bu büyüme tahminlerine göre 2023 yılı GSYİH miktarları tahmin edilmiştir. Benzer olarak, 2023 yılında kişi başına düşecek milli geliri tahmin edebilmek için, yine aynı çalışmadan yıllık kişi başı milli gelir büyüme tahminleri esas alınmıştır. Tablo 5, çalışmaya konu 24 ülke için 2023 yılı GSYİH ve kişi başı GSYİH tahminlerini göstermektedir. Bu tabloya göre, GSYİH'lar dikkate alındığında 2011 yılı sıralaması ile 2023 yılı sıralaması arasında çok önemli bir fark görülmektedir. Ekonomik büyüklük olarak ilk üç sırayı yine ABD, Çin ve

Japonya paylaşmaktadır. ABD'nin ekonomisi 21 trilyon dolarlık bir büyüklüğe yaklaşırken, Çin ekonomisi yaklaşık 12.6 trilyon dolarlık bir düzeye gelmektedir. Türkiye'nin ise ekonomik büyüklüğü 1.2 trilyon doları aşmakta, ancak sıralamada 17ncilik yerini korumaktadır. Bu sıralamada en dramatik performans artışı Hindistan'da gözlenmektedir. 2000 yılında 13nci, 2011 yılında 10ncu olan Hindistan'ın 2023 yılında 7nci sıraya yükselmesi beklenmektedir. Tablo 5 üzerinden kişi başı milli gelir tahminleri incelendiğinde, en yüksek kişi başı gelirin yine sırasıyla Norveç ve İsviçre'de olduğu, İsveç'in üçüncülük sırasını Avustralya'dan alacağı görülür. Dünyanın en büyük ekonomisi olan ABD'nin kişi başı milli gelir sıralaması 7'den 8'e düşerken, Japonya'nın sırası 9'dan 5'e yükselmektedir. Bu sıralamada 2011 yılında 20nci olan Türkiye, 2023 yılında 21nci olabilmektedir. Bu sıralama için genel izlenim, nüfus artış hızı çok düşük olan veya nüfusu artmayan ülkelerin kişi başına düşen milli gelirlerini arttırmada daha baskın olduğu yolundadır.

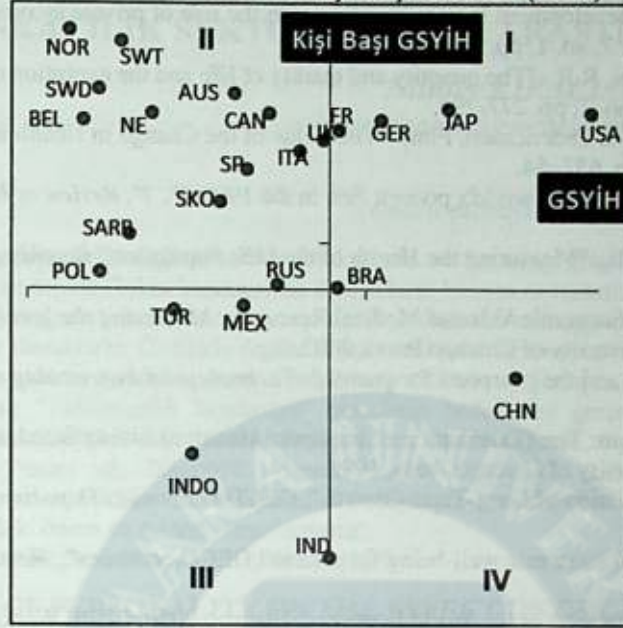
Tablo 5: Dünyanın En Büyük Ekonomileri 2023 Yılı GSYİH ve Kişi Başı-GSYİH Tahminleri

GSYİH							Kişi Başı GSYİH								
SN	Ülkeler	2000		2011		2023(T)	Büyüme%	Sıra	2000		2011		2023(T)	KB Büyüme%	Sıra
1	ABD	9898.00	1	14991.30	1	20978.97	2.84	1	35082	4	48112	7	61089	2.00	8
2	Çin	1198.47	6	7318.50	2	12641.27	4.66	2	949	22	5444	22	9043	4.32	22
3	Japonya	4731.20	2	5867.15	3	7955.57	2.00	3	37291	2	45901	9	63267	2.71	5
4	Almanya	1886.40	3	3600.83	4	5039.04	2.17	4	22946	9	44057	10	58151	2.34	10
5	Fransa	1326.33	5	2773.03	5	3764.50	2.58	5	21775	11	42375	11	54314	2.09	11
6	Brezilya	644.00	9	2476.65	6	3742.39	3.00	6	3696	20	12593	19	17398	2.73	19
7	İngiltere	1475.71	4	2445.41	7	3390.32	2.76	8	25058	6	39039	12	50451	2.16	12
8	İtalya	1104.01	7	2193.00	8	2884.40	2.31	9	19389	13	36102	13	46765	2.00	13
9	Rusya	259.00	17	1857.77	9	2481.00	2.44	10	1775	21	13089	18	17769	2.58	17
10	Hindistan	474.69	13	1847.98	10	3517.39	5.00	7	450	24	1488	24	2455	4.26	24
11	Kanada	724.92	8	1736.05	11	2351.25	2.56	11	23559	8	50349	5	61419	1.67	7
12	İspanya	580.35	11	1476.88	12	2016.68	2.63	12	14415	14	31939	14	40889	2.08	14
13	Avustralya	415.77	14	1379.38	13	1852.94	2.00	14	21711	12	60980	3	70615	1.23	4
14	Meksika	581.00	10	1153.00	14	1968.87	4.00	13	5816	17	10047	21	15182	3.50	20
15	Güney Kore	533.38	12	1116.25	15	1671.15	3.42	15	11346	15	22423	15	32307	3.09	15
16	Endonezya	165.02	24	846.83	16	1390.62	4.22	16	773	23	3494	23	5171	3.32	23
17	Hollanda	385.07	15	836.07	17	1056.60	1.97	18	24172	7	50064	6	61433	1.72	6
18	Türkiye	266.57	16	774.98	18	1223.70	3.88	17	4189	19	10523	20	14709	2.83	21
19	İsviçre	256.00	18	659.31	19	849.04	2.13	20	35660	3	83351	2	103005	1.78	2
20	Suudi Arabistan	188.44	21	576.00	20	903.22	3.82	19	9398	16	20542	16	25446	1.80	16
21	İsveç	247.26	19	539.00	21	734.29	2.00	22	27875	5	57108	4	72768	2.04	3
22	Polonya	171.28	22	514.50	22	742.15	3.10	21	4454	18	13461	17	19349	3.07	17
23	Belçika	232.67	20	513.66	23	660.70	2.12	23	22699	10	46653	8	58200	1.86	9
24	Norveç	168.29	23	485.80	24	599.65	1.77	24	37481	1	98141	1	111643	1.08	1

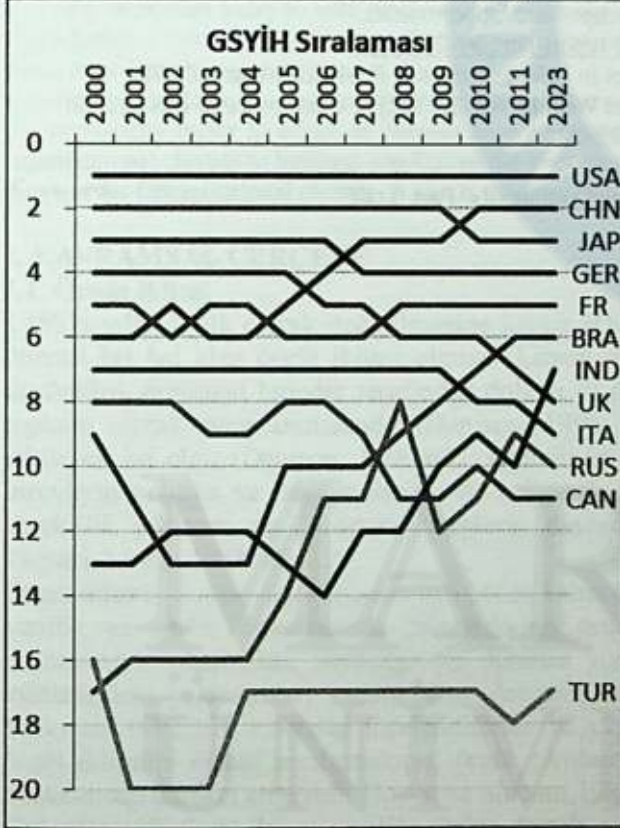
Grafik 3, 2023 yılı tahmini GSYİH ve kişi başı-GSYİH'ya göre ülkelerin dört farklı gruba yerleştirilmesini göstermektedir. Bu yerleştirme aslında ekonomik büyüklüğün ülke vatandaşlarına kişisel zenginlik olarak dağılıp dağılmadığını göstermektedir. Grafik 3'te grup I ülkeleri, Fransa, Almanya, Japonya, ABD ve Brezilya'dır. Brezilya grup III'ten grup I sınırına ulaşabilmektedir. Grup II'de bulunan ülkeler Rusya, Polonya, Suudi Arabistan, Güney Kore, İspanya, İtalya, İngiltere, Kanada, Hollanda, Belçika, İsveç, İsviçre ve Norveç'tir. Bu ülkelerden Polonya ve Rusya Grup III'ten Grup II'ye transfer olan ülkelerdir. Grup III'teki ülkeler Türkiye, Meksika, Endonezya ve Hindistan'dır. Grup IV'te kalan tek ülke yine Çin'dir.

Grafik 4 ve Grafik 5, 2023 yılı sıralamasında ekonomik büyüklük olarak ilk 10'a girecek ülkeleri GSYİH ve kişi başı-GSYİH'ya göre grafiklemektedir. Grafik 4'e dikkatli bakıldığında, ABD'nin 1nci büyük ekonomi olarak düz bir çizgisi olduğu, Çin'in 6ncılıktan 2nciliğe yükselen bir trend izlendiği, İngiltere'nin 2005 yılından sonra sürekli bir düşme trendinde olduğu, Brezilya'nın 2004 yılından sonra çok hızlı yükseldiği, Rusya ve Hindistan'ında yine hızlı bir yükseliş trendinde olduğu görülebilir. Grafik 5'te ise, kişi başı milli gelir açısından ülkelerin iki ayrı gruba ayrıştığı rahatlıkla izlenebilmektedir. Japonya, Kanada, ABD, Almanya, Fransa, İngiltere ve İtalya'nın hem ilk 10 büyük ekonomi arasında, hem de kişi başı milli gelirde ilk 13 arasında yer aldığı görülür. İkinci grupta kalan Rusya, Brezilya ve Çin'in ekonomilerinin büyük olmasına rağmen, kişisel refah düzeyinde sıralamada 20'ler civarında olduğu söylenebilir.

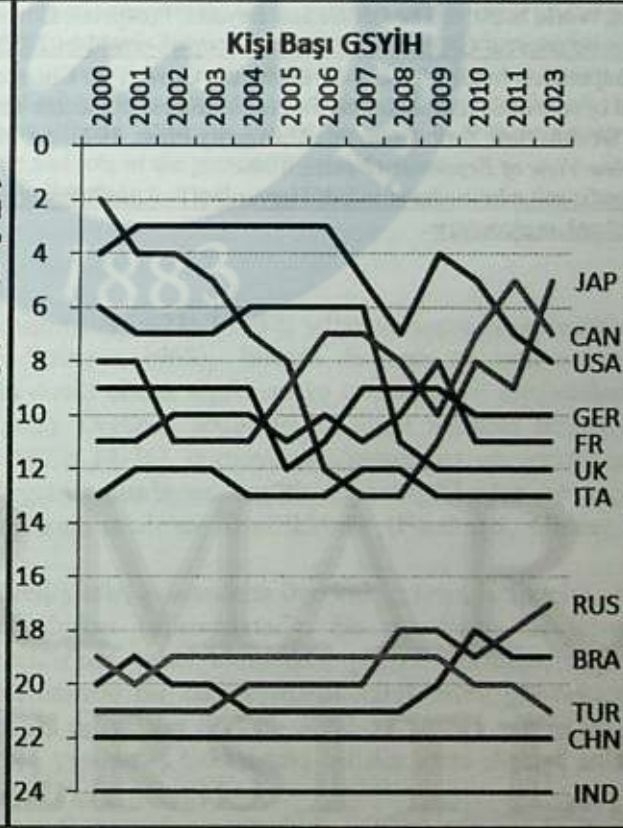
Grafik 3: GSYİH ve Kişi Başı GSYİH (2023)

Grafik 4: GSYİH Sıralaması (2000..2023)

Grafik 5: Kişi Başı GSYİH Sıralaması (2000..2023)

V. SONUÇ

Bu çalışma sonucunda elde edilen bulgulara göre, Türkiye 2023 yılında 1.2 trilyon dolarlık bir ekonomik büyüklüğe ulaşarak, Dünya sıralamasında 17ncilik sırasını koruyabilirken, kişi başına düşen 14.709 dolarlık gelir ile ancak 21nci sırada yer bulabilmektedir.

KAYNAKÇA

- Anand, S. ve Ravallion, M., "Human development in poor countries: On the role of private incomes and public services", *Journal of Economic Perspectives*, 1993, vol. 7, no. 1, pp. 133-150.
- Becker, G.S., Philipson, T.J. ve Soares, R.R., "The quantity and quality of life and the evolution of World inequality", *American Economic Review*, 2005, vol. 95, no. 1, pp. 277-291.
- Burström, K.; Johannesson, Magnus and Diderichsen, Finn. "The Value of the Change in Health in Sweden 1980/81 to 1996/97.", *Health Economics*, 2003, 12(8), pp. 637-54.
- Chen, S. ve Ravallion, M. 2001, "How did the world's poorest fare in the 1990s?", *Review of Income and Wealth*, 2001, vol. 47, no. 3, pp. 283-300.
- Cutler, C., David M. ve Richardson, E., "Measuring the Health of the U.S. Population" *Brookings Papers on Economic Activity*, 1997, 0(0), pp. 217-71.
- Murphy, K. M. ve Topel, R. H. "The Economic Value of Medical Research, *Measuring the gains from medical research: An economic approach*. Chicago: University of Chicago Press, 2003.
- Modis, T., "Long-term GDP forecasts and the prospects for growth", *Technological Forecasting and Social Change*, 2013, vol. 80, no. 8, pp. 1557-1562.
- Nordhaus, W. D. "The Health of Nations: The Contribution of Improved Health to Living Standards *Measuring the gains from medical research*. Chicago: University of Chicago Press, 1999.
- OECD, "Looking to 2060: A Global Vision of Long-Term Growth", *OECD Economics Department Policy Notes*, No. 15 November 2012.
- Osberg, L. ve Sharpe, A., "An index of economic well-being for selected OECD countries", *Review of Income and Wealth*, 2002, vol. 48, no. 3, pp. 291-316.
- Poncet, S., The Long Term Growth Prospects of the World Economy: Horizon 2050; CEPII Working Paper Series, 2006.
<http://ces.univparis1.fr/membre/Poncet/Perso/The%20Long%20Term%20Growth%20Prospects%20of%20the%20World%20Economy.pdf>
- PWC Economics, World in 2050, The BRICs and Beyond: Prospects, Challenges and Opportunities.
https://www.pwc.com/en_GX/gx/world-2050/assets/pwc-world-in-2050-report-january-2013.pdf
- Usher, D., "An Imputation to the Measure of Economic Growth for Changes in Life Expectancy, in Milton Moss, ed., *The measurement of economic and social performance*, Studies in Income and Wealth, Vol. 38. NBER Conference of Research in Income and Wealth. New York: Columbia University Press, 1973, pp. 193-225.
- Scott, M.F., *A New View of Economic Growth*, 1989.
http://atlas.media.mit.edu/media/atlas/pdf/HarvardMIT_AtlasOfEconomicComplexity_Part_I.pdf
www.data.worldbank.org/country